

Onmiskenbaar Kleine leeuwentand. Foto: Paul Busselen, KU Leuven.

Kleine leeuwentand of *Thrinicia*

In de beschrijving van Kleine leeuwentand (onder de naam Ruwe Paarde-Bloem) in de Flora Batava (deel 4) uit 1822 verzucht Jan Kops: “Deze plant heeft bijzonder gedeeld in het ongeluk der Naamsverwisseling, welke de Kruidkundige Wetenschap zoo zeer bezwaart”. Er zijn inderdaad maar weinig soorten die met zoveel verschillende wetenschappelijke namen zijn aangeduid. In 1753 beschreef Linnaeus Kleine leeuwentand onder de naam *Crepis nudicaulis*. Na 1753 is Kleine leeuwentand onder meer dan 50 verschillende namen in meer dan 10 verschillende geslachten ondergebracht. Pas rond 1980 werd vastgesteld dat de naam waaronder de Franse botanicus Lamarck de soort in 1778 beschreven had de oudste geldige naam (het basoniem) moest zijn. Sindsdien werd de soort in de meeste flora's aangeduid met *Leontodon saxatilis* Lam.

Al in 1796 werd Kleine leeuwentand met enkele verwante soorten door de Duitse botanicus Roth ondergebracht in het geslacht *Thrinicia*. Soorten uit dit geslacht onderscheiden zich doordat de randstandige vruchtjes in het hoofdje geen vruchtpluis dragen maar een kroontje met schubben; bij *Leontodon* dragen alle vruchten vruchtpluis. Verder heeft *Leontodon* drie rijen omwindselbladen en

Thrinicia twee, waarvan de buitenste klein en priemvormig zijn. *Thrinicia* is afgeleid van het Griekse ‘thrinkos’, wat staat voor een borstwering met kantelen. In de met schubben bekronde randstandige vruchtjes is met enige fantasie een toren met kantelen te herkennen.

In de 19e eeuw werd het geslacht *Thrinicia* door de meeste botanici erkend. In de Heukels van 1910 is Kleine leeuwentand opgenomen onder de naam *Thrinicia hirta* Roth. met als Nederlandse naam *Thrinicia*. In de jaren 50 werd *Thrinicia* weer opgenomen in *Leontodon* en veranderde de wetenschappelijke naam in *Leontodon nudicaulis* (L.) Banks ex Lowe. De Nederlandse naam *Thrinicia* is echter langer in gebruik geweest en werd pas in de jaren 80 vervangen door Kleine leeuwentand. Recent DNA-onderzoek heeft uitgewezen dat Kleine leeuwentand en verwanten een duidelijk aparte groep vormen binnen *Leontodon*. Op sommige taxonomische sites is het geslacht *Thrinicia* dan ook weer in ere hersteld. De wetenschappelijke naam voor Kleine leeuwentand is dan *Thrinicia saxatilis* (Lam.) Holub & Moravec.

Tekst: Ruud Beringen (FLORON)

Op **zaterdag 10 december** vindt de **FLORON-dag** plaats. Zien we je daar? Kijk op www.floron.nl/actueel/floron-dag voor meer informatie.